

Sagen, saa er det Noget, som er saa lidet rigtigt, som Noget kan være; thi man kan vist sige: Gud trøste Nævningerne, hvis de alene skulde stole paa deres egen Opfattelse af Forholdene, hvis ikke Dommerens Opfattelse af Faktum laa som et veiledende Moment for dem! Det er Noget, man heller ingenfinde har mistænkt, at deri laa et af de største og betydningsfuldste Momenter i den hele Sag, og at altsaa Dommeren maatte i høi Grad have sin Opmærksomhed henvendt ogsaa paa det Faktiske. Men, som sagt, det har staaet klart for mig, at der ikke var Mulighed for at forstaa Grundloven paa anden Maade, end at det netop var Nævninger, den vilde have indført, og hoormeget man end kan beklage og finde det urigtigt, at en enkelt Tid saaledes binder Fremtiden med Hensyn til Fastsættelsen af Normen, efter hvilken en kommende Tid er pligtig at ordne visse organiske Retforhold, maa man dog bøie sig derfor. Det vil jo altsaa nu ses, i hvilken Grad det for mit Vedkommende har været en Prøve paa min Grundlovstrofast, naar jeg har kunnet slutte mig til dette Udkast. Min Grundlovstrofast har været sat paa en langt haardere Prøve end min Vens og Kollegas fra Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Goos), thi dette ærede Medlem, som har lagt saa stor en Del af sine udmærkede Gøner, sine udstrakte Studier og sin stabige, ufortrødne Sandhedsføgen, ind i dette Udkast, da han er af dem, der tro paa, at denne Institution virkelig har en Fremtid og ikke som jeg er overbevist om, at man om 50 Aar vil i Almindelighed være kommen til den Overbevisning, at det er noget forældet, at det er en Ordning, som man ikke vil indføre, hvor man ikke har den, og søge at komme bort fra, hvor man har den. — Naar det ærede Medlem for Sørg Amis 2den Valgfreds (Alberti) gjorde gjældende mod os, at vi havde givet denne Institution et altsfor snevert Omraade, og paastod, at vi havde gjort dens Anvendelse til en ren Undtagelse, navnlig givet den et særligt, langt sneværet Begreb end det, som Grundloven foreskrev eller forudsatte, vil jeg sige til det ærede Medlem, at det bliver vist paa en fuldstændig Misforstaaelse. Det ærede Medlem antog, at naar der staaar i Grundloven: „Misgjerningsfager og Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser“ skulde det første Udtryk betyde alle kriminelle Sager i Modsatning til Politiforfælder, idet alle egentlig kriminelle Forbrydelser skulde gaa ind under Begrebet Misgjerning. Dette er imidlertid baade imod selve Betydningen af Ordet Misgjerning, hvorved man jo altid har forstaaet de grovere Forbrydelser, dem, hvis Udøvere Loven kalder Misbødere eller uædiffe Mennecker, og det er tillige i fuldkommen Strid med, hvad der ogsaa virkelig var Meningens hos dem, der bragte Spørgsmaalet frem i den grundlovgivende Rigsforsamling. Det vil jo erindres, at der ikke i selve Grundlovsubkastet fandtes No-

get om Juryinstitutionen, men at det var Komiteen — et Udvalg kaldte man jo dengang en Komite — der bragte det ind, og i dens Betænkning vil man da finde, at det udtrykkelig siges Pag. 1531: „Den maa altsaa indskrænkes til Strafferetsfager; men den kan ingenlunde anvendes her i alle Sager. De fleste kriminelle Sager vilde tvertimod ogsaa fremdeles blive at paakfende uden Nævningers Mellemkomst. Dette er overalt Tilfældet og kan vanskeligt undgaaes, dersom der ikke i en ganske overordentlig Grad skal lægges Beslag paa Borgernes Tid og Kraft. Nævninger bør altsaa kun dømmes i de vigtigere Strafferetsfager.“ Dette staaar i Grundlovskomiteens Betænkning Pag. 1531, og da det, som sagt, var den, der førte Bestemmelsen ind i Grundloven, maa det, den siger om, hvad Meningens var, jo have den allermeest afgjørende Betydning; men forresten vil jo ogsaa Enhver kunne sige sig det selv. Enhver kan forstaa, at man ikke kunde falde paa hertilands at gaa saa aldeles imod, hvad der finder Sted paa hele det øvrige Kontinent, hvor man har indskrænket Nævningernes Anvendelse til de større kriminelle Sager. Man har endog gaaet i andre Lande indskrænket deres Anvendelse til de Sager, hvorunder Nogen kunde idømmes over 5 Aars Strafarbeide, og Enhver vil ogsaa indse, at, hvis man vilde gaa saa vidt, som det ærede Medlem synes at forudsætte, at man burde gaa, nemlig at alle kriminelle Sager skulde kunne falde ind under Nævningerne, vilde man med meget stor Hurtighed have bibragt Institutionen et saadant Dødsstød i den almindelige Stemning, at den kun vilde faae et meget kort Liv, thi det vilde foraarsage Borgerne et saa umaadeligt Besvær, at de i meget kort Tid vilde frabede sig paa det Bestemteste at have Noget at gjøre med den hele Institution. Meningens har aabenbart kun været den, at man vilde bringe Nævningerne i Anvendelse i de vigtigere kriminelle Sager, og det har ogsaa altid været Forudsætningen i de forskjellige tidligere Udkast, der have været for. Naturligvis er det jo vanskeligt her at trække Grandsen, den kan trækkes efter videre eller svævrere Regler; Principspørgsmaalet vil i den Henseende navnlig være dette, om den overveende Masse af kriminelle Sager, nemlig de, der angaa Giendomsindgreb, skulde medtages eller ikke. I tidligere Udkast havde man ordnet det saaledes, at Nævningerne kun skulde medvirke i de Sager, hvor Straffen kunde gaa udover 2 Aars Forbedringshusarbeide, og derved har man netop haft for Øie, at det vilde ske, som det ogsaa skete ved Straffeloven af 1866, at Straffe for simpelt Lyveri, og i Reglen men dog ikke udelukkende ogsaa for Bedrageri, kun bliver under eller til 2 Aar, saa at man altsaa vilde have alle disse Sager ubelukkede fra Nævningerne. Man har nu i Kommissionen ment, at det ingenlunde vilde være rigtigt at gaa saa